

Državni izpitni center

M 1 6 1 1 9 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 11. junij 2016

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Branko Žunec ♦ bralci Večera ♦ v Večeru, 19. 8. 2015 ♦ fotografija/slika 		Po 1 točka za dva pravilna odgovora.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ neuradno ♦ javno ♦ neumetnostno ♦ publicistično ♦ nepropagandno ♦ predstavitevno 		Po 1 točka za dva pravilna odgovora.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Naslov izraža temo neposredno, saj gre dejansko za otvoritev Vinariuma, ki je tudi razgledni stolp./ ♦ Naslov izraža temo posredno, saj ne gre za otvoritev Eifflovega stolpa, ampak je to le metaforično poimenovanje za kovinski stolp. (po smislu) 		Priznamo obe odločitvi, vendar morata biti smiselno utemeljeni v povedi. Za jezikovno pravilno poved 2 točki, za jezikovne napake se odbije 1 točka za jezik. Samo podčrtava brez utemeljitve 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ objektivno ♦ podžupan Gjerkeš pojasni ♦ je kritičen Franc Laj ♦ 53,5 metra visok stolp ... 	Tudi drugi izpisani primeri, ki kažejo na sporočevalčevo objektivnost./ Kandidat lahko zapiše tudi subjektivno in navaja primere: atraktivni lendaški stolp, čudovit razgled...	Za podčrtavo 1 točka, za vsak pravilen izpis po 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	3	B, E, F		Po 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Mednaslov pomeni, da bo s stolpa vse štiri letne čase čudovit razgled na Slovenijo, Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko. (po smislu) 		Za jezikovno pravilno pojasnilo v največ dveh povedih 2 točki, za jezikovne napake se odbije 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ (pomurski) Eifflov stolp, panonski svetilnik	razgledni stolp	Za izpis dveh poimenovanj 1 točka; za jezikovno pravilno pojasnilo v povedi 2 točki, za jezikovne napake se odbije 1 točka.
	2	♦ Vinarium poimenujejo tudi pomurski Eifflov stolp zaradi njegove železne konstrukcije; panonski svetilnik pa zaradi podobnosti z obliko svetilnika. (po smislu)		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ gostinski lokal s spominki (in) informativno točko ♦ (ki so) iz jeklene konstrukcije ♦ (se na vrhu) končuje z zastekljenim razglednim prostorom 		Po dve dopolnitvi 1 točka.

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ E ♦ D ♦ F ♦ Č ♦ B ♦ C 		Za 2 pravilna odgovora 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ moški spol (besedna vrsta samostalnik)/m		Po 1 točka.
2.2	1	♦ prvemu (pomenu) visoka stavba z majhno tlorisno površino, stoječa samostojno ali kot sestavni del drugih stavb/ustavili so se pri razglednem stolpu		
2.3	1	♦ enega (oz. s prilastki tudi ekspresivnega in strokovnega)		
2.4	1	♦ babilonski stolp po bibliji, ki naj bi segal do neba/živi v slonokoščinem stolpu		
2.5	1	♦ (Beseda stolp se rabi tudi strokovno.) alp. stolp velika pokončna, samostojno stoječa skala/strojn. hladilni stolp/šport. skakalni stolp (naprava za skakanje v vodo)/teh. komandni stolp (iz katerega se vodi in nadzoruje promet na železniški postaji, letališču)		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ stolpast		Za vsako ustrezno tvorjenko po 1 točka.
	1	♦ stolpič/stolpec/stolpek/stolpiček		
	1	♦ stolpi/stolpovje		
3.2	1	♦ Hiša je imela stolpasto konstrukcijo.		Za vsako poved 1 točka.
	1	♦ Iz peska je zazidal stolpič.		
	1	♦ Nad strehe hiš so se dvigovali stolpi cerkva. (vse po smislu)		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ sodoben/trenuten/zdajšnji/sedanji ♦ položaj ♦ grob/velik/ogromen ♦ območen/krajeven ♦ organizirana, široko zasnovana organizacija z določenim ciljem ♦ urad/pisarna 		Za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Naveznika: ki, (v) projektu ♦ Način navezovanja: z oziralnimi zaimkom/relativizacija, s ponovitvijo iste besede 	Napačno: pozaimljanje	Za vsako rešitev po 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	3	S/s/S 2 2 /s		Vse ali nič.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila								
7	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Imena bitij</td> <td>Zemljepisna imena</td> </tr> <tr> <td>Franc Laj</td> <td>Lendava/Murska Sobota</td> </tr> <tr> <td>Anton Balažek/Magdalena Rudaš</td> <td>Avstrija</td> </tr> <tr> <td>Oskar Virag ...</td> <td>Slovenija ...</td> </tr> </table> Stvarna imena Eifflov stolp/Vinarium (konferenca) Energija za prihodnost Kultura in turizem/Večer ... 	Imena bitij	Zemljepisna imena	Franc Laj	Lendava/Murska Sobota	Anton Balažek/Magdalena Rudaš	Avstrija	Oskar Virag ...	Slovenija ...		Za izpis treh imen bitij 2 točki, za izpis dveh 1 točka; Za izpis treh zemljepisnih imen 2 točki, za izpis dveh 1 točka; Za izpis treh stvarnih imen 2 točki, za izpis dveh 1 točka.
Imena bitij	Zemljepisna imena											
Franc Laj	Lendava/Murska Sobota											
Anton Balažek/Magdalena Rudaš	Avstrija											
Oskar Virag ...	Slovenija ...											

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ triinpetdeset in pol		Za vsak ustrezen zapis števnika po 1 točka.
	1	♦ en milijon sedemsto štirideset tisoč/milijon sedemsto štirideset tisoč		
	1	♦ devetindvajsetega		
	1	♦ devetsto petdeset tisoč		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	3	♦ Gjerkeš ugotavlja, da ne sliši več kritik, ampak je večina Lendavčanov in obiskovalcev, ki že prihajajo k njim, nad stolpom navdušena.	Neustrezno: kritik ni več slišati	Za jezikovno pravilno pretvorbo premega govora v odvisnega – 3 točke, za jezikovne napake se odbije 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	♦ V izhodiščnem besedilu sta uporabljena dvojni in enojni narekovanj, ker je sporočevalec z dvojnimi narekovanjem označil premi govor, z enojnim pa besede v prenesenem pomenu. (po smislu)		Jezikovne napake zanemarimo.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	1	♦ Balažkovo mnenje		Za vsako ustrezno tvorbo svojilnega pridevnika po 1 točka.
	1	♦ Gjerkeševa beseda		
	1	♦ Žunčev članek		
	1	♦ Rudašina misel		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	5	♦ ljudje: s človekom, ljudi ♦ svetovljanstvo: s svetovljanstvom, svetovljanstev ♦ zanimivost: z zanimivostjo, zanimivosti ♦ podjetje: s podjetjem, podjetij ♦ obiskovalec: z obiskovalcem, obiskovalcev		Za dve pravilni sklonski obliki 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ Kratici EU in SGP se lahko sklanjata v vseh sklonih s končnico O/pravopis dovoljuje, da kratice, ki ohranijo spol podstavne zveze in se ne končajo na nenaglašeni a, lahko sklanjamo tudi po prvi moški sklanjatvi; SGP pa po prvi ali tretji moški sklanjatvi. (po smislu)		Za vsebinsko ustrezno utemeljitev 2 točki.

IZPITNA POLA 2**Tvorjenje kratke besedilne vrste**

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Zgradba	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Oblika poročila ♦ Število besed 	Naslov poročila in sporočevalčev podpis 1 točka Za obseg v predpisanih mejah 1 točka; za 10 besed pod mejo se odbije 1 točka.
Vsebina	2	♦ Kaj se je zgodilo	
	4	♦ Kje in kdaj se je zgodilo	
	2	♦ Kako	
	2	♦ Zakaj	
Jezikovna pravilnost	6		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka, do 0 točk.
Slog	2	Upoštevanje načel dobrega jezikovnega sloga (zlasti načelo živosti in objektivno ubeseditveno stališče)	
Skupaj	20		

Zgled:**V Lendavskih goricah odprli atraktivni razgledni stolp Vinarium**

2. septembra 2015 so v Lendavskih goricah slavnostno odprli 53,5 metra visok razgledni stolp Vinarium, ki so ga domačini zaradi njegove jeklene konstrukcije poimenovali tudi pomurski Eifflov stolp, in zaradi njegove svetilniku podobne oblike kar panonski svetilnik. Na stolp se obiskovalci lahko povzpnejo po 240 montažnih stopnicah ali pa se popeljejo z dvigalom in z vrha občudujejo razgled na štiri države: Slovenijo, Madžarsko, Avstrijo in Hrvaško. Ob otvoritvi je zdajšnji državnozbornski poslanec Franc Laj dejal, da se bo investicija, vredna 1,74 milijona evrov, poplačala le, če se bo projekt ponujal kot skupek turistične ponudbe v povezavi z vinsko cesto in bogato kulturno dediščino. **B. Ž.**

IZPITNA POLA 3**Daljšje esejsko besedilo****Vsebina**

Točke	Merila	Primer
3	Umestitev odlomka	Odlomek je iz poglavja Ključ od veceja s konca romana. Damjan pripoveduje o svojem zadnjem izletu z Nelo v naravo. Odnosi med njima so napeti, ko pa mu Nela pravi, da je »lepa«, tega Damjan ne vzame kot kompliment, ampak kot provokacijo in ji odgovori, da je neumna. Po tem izletu se dokončno razideta.
6	Predstavitve Damjana in Nele	Damjan se je rodil kot dekle, ime mu je bilo Vesna, a si je dal ime spremeniti, saj se je počutil kot moški. Zdaj je star 19 let, je zaposlen, vendar nezanesljiv delavec, veliko pije, se zabava s svojo klapo, velikokrat zaradi »mačka« ne pride v službo. Je neprilagojena, agresivna oseba, ki jo je v zgodnjih najstniških letih zlorabil oče. Damjanovo divje obnašanje je posledica te travme. Zelo težko izraža svoja čustva, sprosti se le ob alkoholu. V intimnih razmerjih se ne znajde, dobro se počuti le v svoji gostilniški klapi. Je globoko ranjena oseba, ki išče človeško toplino, a se zaradi slabih izkušenj in strahov ne more odpreti drugemu. Nela je prva oseba, s katero uspe vzpostaviti globlje odnose, a to ga plaši, saj se boji, da ga bo iztrgala iz sveta njegove gostilniške družbe, ki živi neodgovorno z danes na jutri. Nela je lezbijka, po izobrazbi frizerka, vendar študira in želi postati socialna delavka. Je ambicioznejša od Damjana, tudi lezbična aktivistka, ima načrte za prihodnost, njena družba se zdi Damjanu »fina«.
6	Razlaga Damjanove reakcije	Damjan ni vajen izražanja čustev, pa tudi sprejemanja komplimentov ne. Ko mu Nela govori, da je lepa, da je lepota, se počuti nelagodno, veliko bolj domače se počuti v svetu zmerljivk, žalitev in kletev. Nelagodje, ki ga v njem vzbudi Nolina izjava, pa je morda povezano tudi s tem, da je ogovorjen v ženskem spolu. Na splošno okolici ne dovoljuje, da bi ga imeli za žensko, moška identiteta je njegov oklep pred sovražnim svetom. Ko mu Nela pravi, da je lepa, komplimenta ni zmožen sprejeti, vrne ji z žalitvijo, češ da je neumna, čeprav v resnici ni želel povedati tega, ampak le skriti svojo zadrego pred dejstvom, da ga ima nekdo resnično rad. Rana, ki mu jo je prizadejal oče, je očitno tako globoka, da bo Nela morala biti še veliko bolj potrpežljiva in vztrajna v laskanju in deljenju komplimentov, da se bo Damjan tega navadil.
4	Razlaga Damjanovega pripovedovanja o Barici	Nelino laskanje vzbuja pri Damjanu tako veliko nelagodje, da začne govoriti o Barici, s katero je nekoč Nelo prevaral, a ji to zamolčal. Nekega jutra, ko se je Damjan z družbo vračal iz diskoteke proti domu, jih je osamljena Barica povabila k sebi domov. Nela je že pred tem zapustila skupino brez pojasnila in odšla sama domov, Damjan pa je v tem videl nekakšno izdajo in je imel razmerje z Barico. Najintimnejši pogovor z Nelo, ko mu ta dvori, poskuša preusmeriti drugam, kamorkoli, samo da mu še samemu ne bi bilo treba povedati kaj lepega, raje se zapleta s temo, ki bi lahko razdrla njuno zvezo. Zdi se, da se pred bližino hoče zavarovati tako, da podzavestno postavlja medse in Nelo nekaj, kar ju bo gotovo razdvojilo. Lažje mu je prizadeti ljubljeno osebo, kot ji izpovedati ljubezen.
6	Primerjava ljubezenskih razmerij	Damjan in Nela sta biološko dekleti, Nela je deklarirana lezbijka, Damjan pa se počuti kot fant. Na biološki ravni gre torej za homoseksualno razmerje, z vidika socialne identitete pa so stvari bolj zapletene. Je Damjan fant ali dekle? Gre za heteroseksualno ali homoseksualno razmerje? Od običajnih zvez med partnerji se to razmerje torej razlikuje najbolj po tem, da pri enem od obeh partnerjev spolna identiteta ni jasno družbeno definirana oz. izoblikovana. Sicer pa se mi zdi, da kake velike razlike v čustvovanju hetero- in homoseksualnih parov ne more biti. Pestijo jih podobne tegobe, osrečujejo enake stvari. Nekateri se razumejo bolje, drugi slabše, eni vstopajo v razmerja z jasno izdelanimi predstavami o svetu in ljubezni, drugi begajo in iščejo.
25		

Jezikovna pravilnost

Točke	Merila	Dodatna navodila
5		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

Slog

Točke	Merila	Dodatna navodila
3		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neutemeljeno rabo slogovno zaznamovanih besed in oblik ter stavčnih konstrukcij, za neupoštevanje drugih načel uspešnega sporočanja.

Zgradba

Točke	Merila	Dodatna navodila
2		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neskladje med zunanjo in notranjo členitvijo, neupoštevanje obsega (najmanj 400 besed), odsotnost uvoda in/ali zaključka, nepovezanost sestavin besedila.